

Verhoog de waarde van uw vondsten!

Boxtel, apr 2026

De waarde van archeologische vondsten

- Metaal detectorvondsten
- Maar ook vuursteen, scherven en glas
- Steeds meer amateurs zoeken naar bodemvondsten
- Vaak is het moeilijk om de waarde vast te stellen
- Zilveren munt is duidelijk veel waard
- Gouden munt is het summum

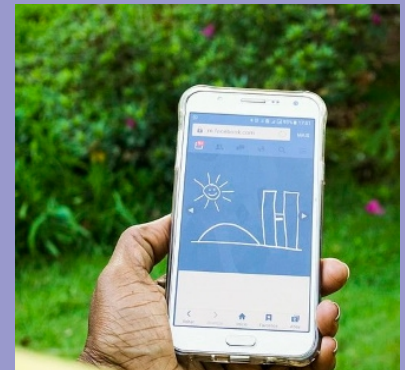
Meerdere soorten “Waarde”

- Waarde zit niet alleen in het metaal
- Ook wordt de vondst meer waard als hij gedetermineerd is
- Determinatie van leeftijd, herkomst, zeldzaamheid en gebruik

Locatie = nog meer waarde

- Meerwaarde van een goed vastlegging van de locatie
- Precieze locatie niet naar concurrerende zoekers
- Maar als jij zelf later stopt met zoeken, zullen geschiedkundigen heel graag de INFORMATIE over wat waar gevonden werd gebruiken
- Over dertig jaar weet jij zelf ook niet meer precies waar iets vandaan kwam
- Locatie “noteren” in eerste minuten na het vinden
- Noteren met potlood, papier en meetlint niet gemakkelijk
- De smartphone GSM kan 3 meter nauwkeurig zijn

Metaal op een akker

- Verloren per toeval
- Meegenomen met mest uit de stad
- 2009 Verspay Veldhoven blokken 10x10 meter Rapport Brabantse akkers
- Alles gezeefd

Fig.7

De verspreiding van munten en devotionalia.
In de legenda de aantallen per vak.

Kennis uit vondstlocatie

- Offeren voor vruchtbare gewassen?
- Waren Romeinen actief in dit gehucht?
- Lag er een weg?
- Lagen hier Duitse of Franse soldaten?
- Wanneer begon hier landbouw?
- Waar lagen graven?
- Waar lagen huizen?
- En andere vragen die we in toekomst krijgen

Inhoud van dit filmpje

- Meerwaarde van locatie
- Met welke apps op je GSM zijn nuttig
- Verwerking later op je grote computer
- Meerdere notatie wijzen in omloop
- Converteren van ene notatie naar andere

Twee belangrijkste locatie stelsels

RDS (Rijks Driehoeks Stelsel) ook RD genoemd

X150429 Y402133

WGS84 (Worlds Geodetic System 1984)

N51.60807 , E5.32122

Veel andere notatie soorten
maar die worden door Nederlandse archeologen nauwelijks gebruikt.

Verschillen tussen de twee stelsels

X150429 Y402133

RDS Puur Nederlands Kadaster Stafkaart

Eenheid zijn meters

Ijkpunt is OLV kerktoren in Amersfoort.

Om mintekens te vermijden hebben ze het ijkpunt niet X0 Y0 genoemd maar X155000 Y463000. Hierdoor nulpunt in Frankrijk.

N51.60807 , E5.32122

WGS84 Hele aarde GPS-telefoons GPS satelieten vanaf 1990

Eenheden zijn graden

Verwarring door boogminuten en boogseconden

1 graad = 60 boogminuten 1 boogminuut=60 boogseconden

N51°36'29.0" E5°19'16.4"

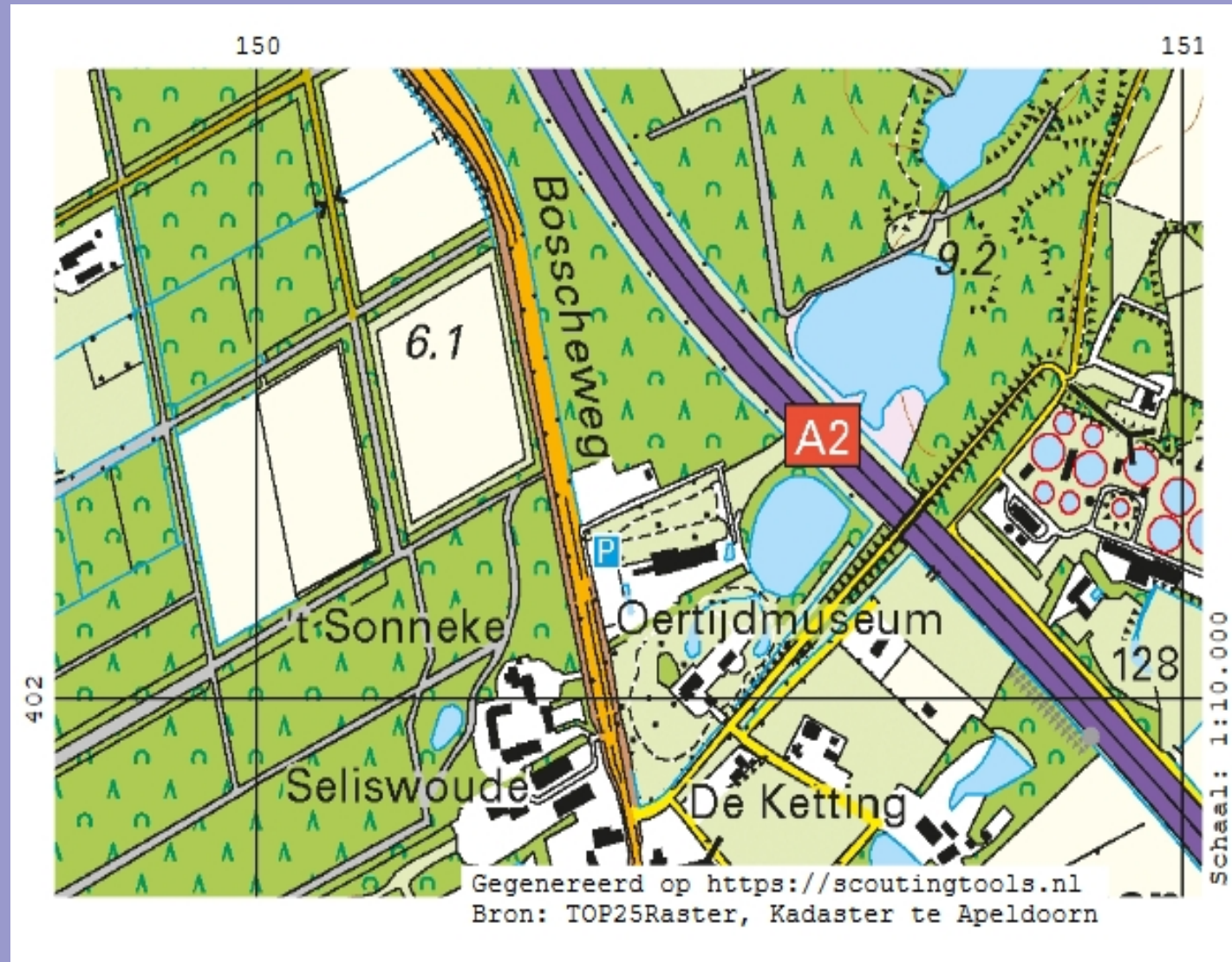
En verwarring over de decimal point en komma

N51,60807 Nederlandse komma

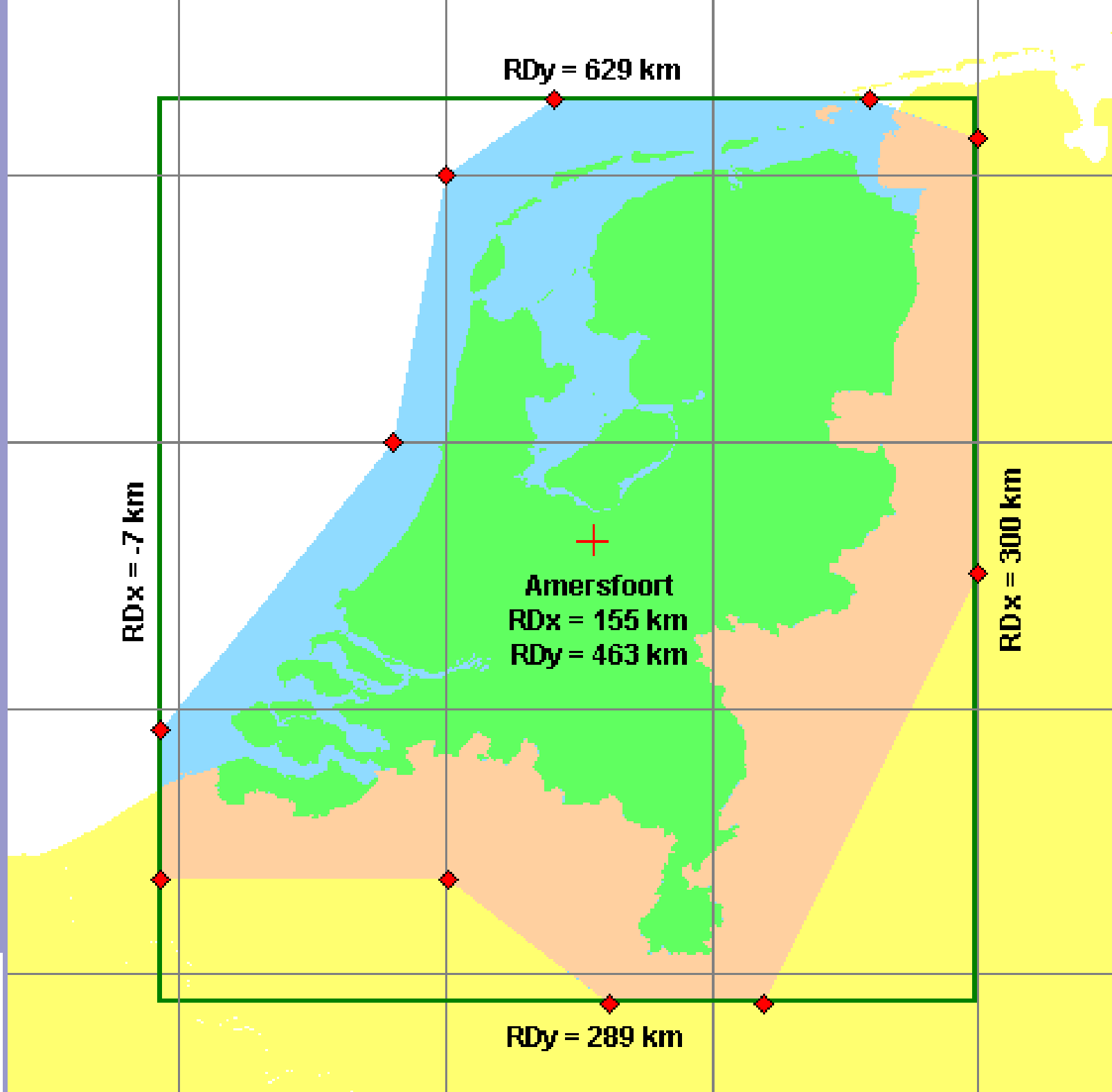

Stafkaart gebruikt RDS raster

X150429 Y402133

www.scoutingtools.nl/kaarten

Alle telefoons gebruiken WGS84

- Nauwkeurigheid ongeveer 3meter
- Bij slechte ontvangst van satelliet signaal onnauwkeuriger
- Er zijn veel app's beschikbaar
- Slechts een paar app's tonen de nauwkeurigheid=accuratesse
- Alle app's gebruiken waarschijnlijk zelfde satellieten en zijn dus allemaal even (on) nauwkeurig
- De app die “**Mijn GPS locatie**” heet heeft twee voordelen:
  - 1) Je kan de accuratesse direct aflezen
  - 2) Je kan de locatie naar je klembord kopiëren

Veel soorten en maten APPs

- App gezocht die makkelijk werkt
- Ook als Wifi ontbreekt
- Ook als Internet ontbreekt
- Zelf de vondsten een nummer of naam te geven

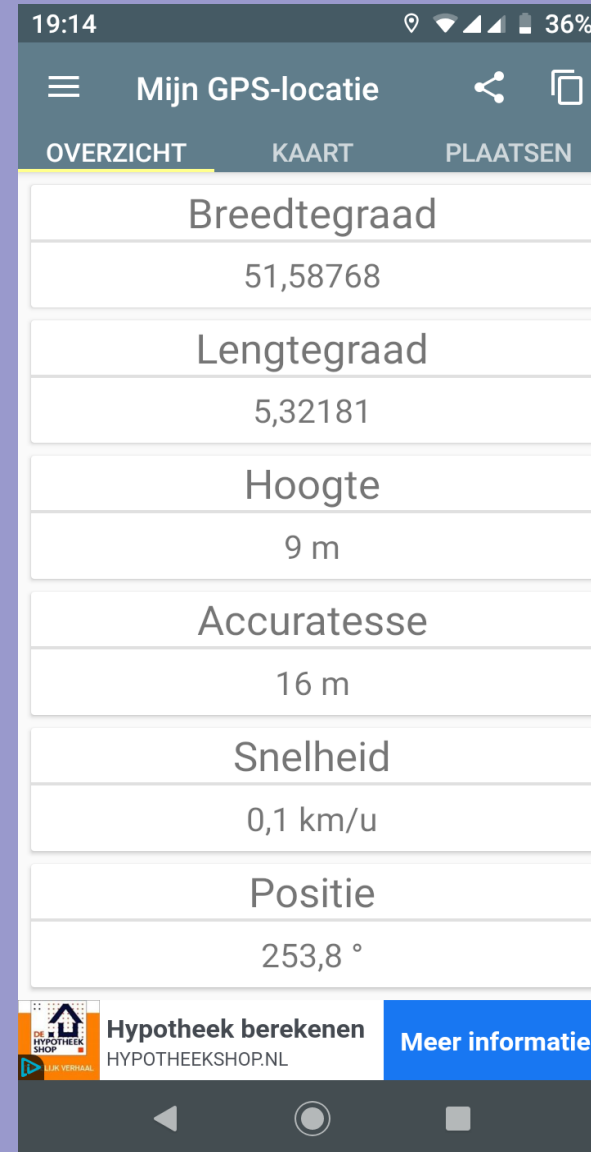
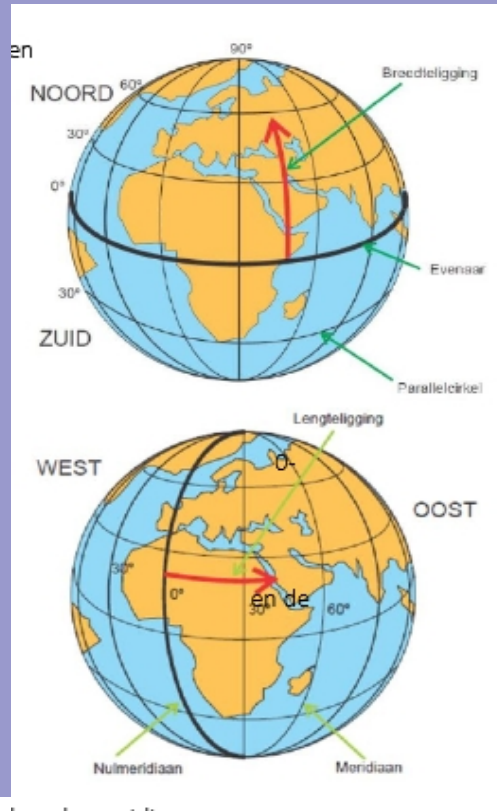

WGS84

N51.60807 , E5.32122

Breedtegraad
Eng: Latitude

Lengtegraad
Eng: Longitude

Telefoon = Smartphone

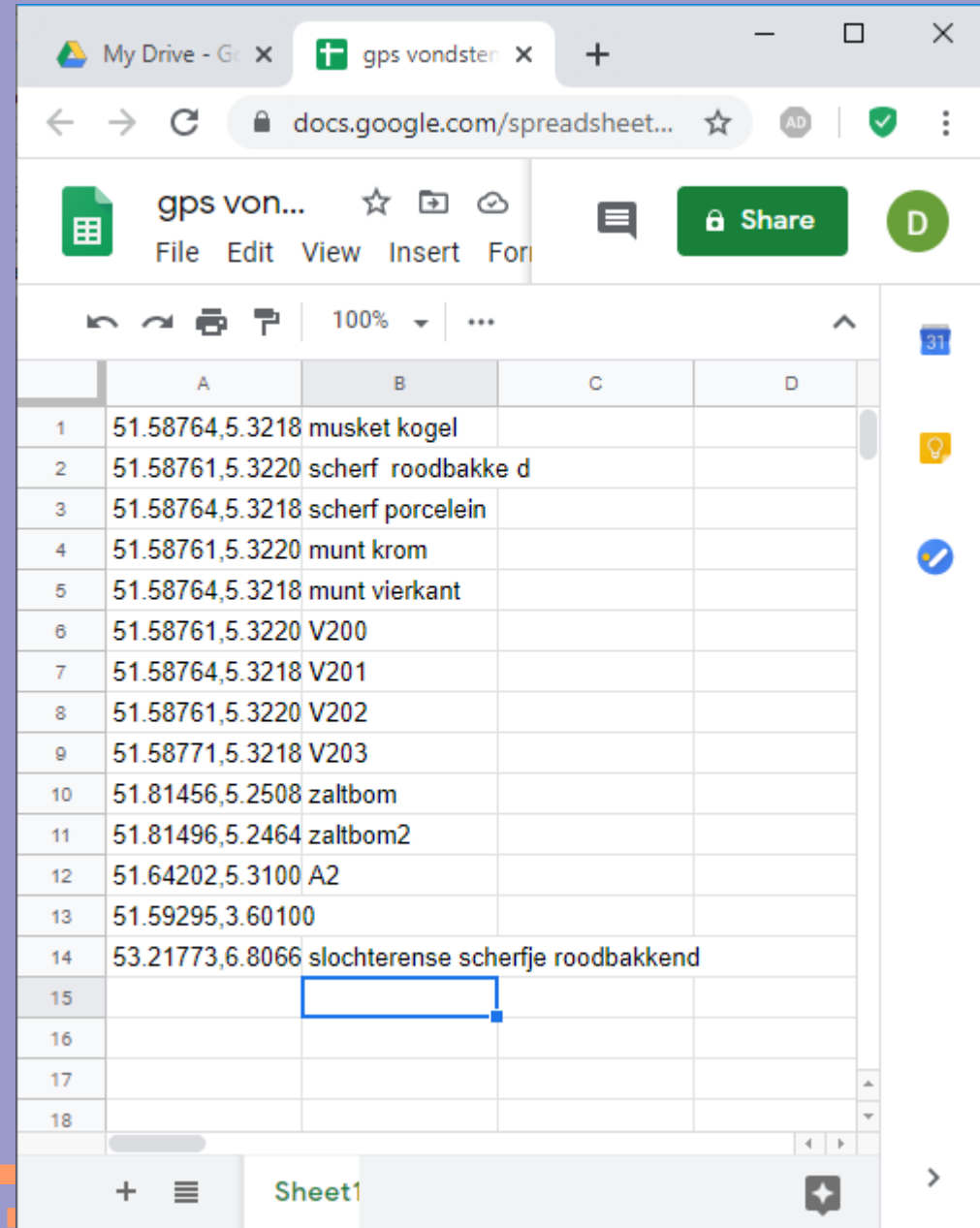

Naar grote computer

- Koppel smartphone aan internet, mag via later via wifi thuis
- Het spreadsheet bestand wordt dan in de cloud gezet
- Jouw bestand is beveiligd met jouw gmail wachtwoord.

- Start nu je tablet of grote desktop computer
- Start webbrowser (Chrome, Firefox of iets dergelijks)
- Login naar gmail.com met zelfde gebruikersnaam als op GSM
- Surf naar <https://drive.google.com/drive/my-drive>
- Klik op de het bestand wat “GPS vondsten.xls” heet

Identificatie van je vondsten

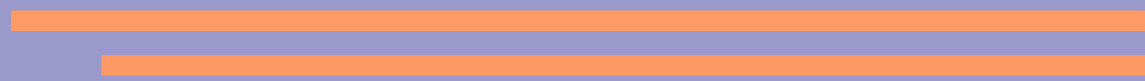
- Uit elkaar houden
  - Unieke code
  - Datum en tijd
  - Beschrijving

The screenshot shows a Google Sheet with the following data:

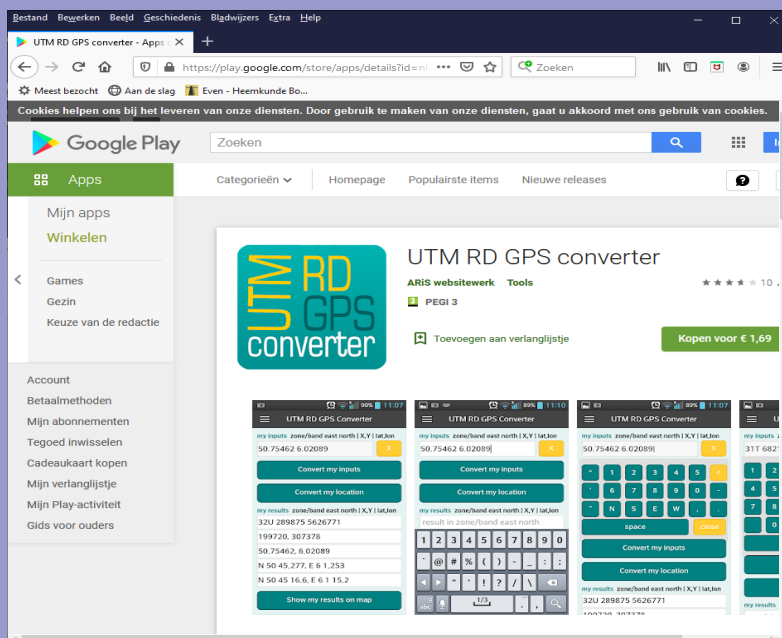
	A	B	C	D
1	51.58764,5.3218	musket kogel		
2	51.58761,5.3220	scherf roodbakke d		
3	51.58764,5.3218	scherf porcelein		
4	51.58761,5.3220	mint krom		
5	51.58764,5.3218	mint vierkant		
6	51.58761,5.3220	V200		
7	51.58764,5.3218	V201		
8	51.58761,5.3220	V202		
9	51.58771,5.3218	V203		
10	51.81456,5.2508	zaltbom		
11	51.81496,5.2464	zaltbom2		
12	51.64202,5.3100	A2		
13	51.59295,3.60100			
14	53.21773,6.8066	slochterense scherfje roodbakkend		
15				
16				
17				
18				

In Excel formules om van WGS84 naar RDS om te zetten

App om WGS84 om te zetten naar RDS

- Er bestaat een “UTM RD GPS converter” die kost 1,70 euro

- Gratis kan via browser kies Googlezoekscherf en zoek naar:
  - RDS naar WGS84
  - Dan heb je wel internet nodig in het veld

Idem op desktop computer Thuis: van RDS naar WGS84

The screenshot shows a web browser window with the URL <https://www.gpscoordinaten.nl/converteer-gps-coordinaten.php>. The website header includes the logo "GPScoördinaten.nl" and navigation links such as "aanmelden", "reclamevrij", "privacy", "disclaimer", "voorwaarden", "contact", "feedback", "links", "FAQ", "help", and "english version". A navigation menu contains "Home", "GPS coördinaten", "Nuttige Plaatsen", "Routes/Tracks", "Afstand meten", "Mijn GPS", and "Maak kaart".

The main content area is titled "GPS coördinaten > converteer GPS coördinaten". It features several app download buttons for "Download de UTM RD (Rijksdriehoek) GPS converter iPhone App! (betaald)", "Download de GPS converter iPhone App! (gratis)", "Download de UTM RD (Rijksdriehoek) GPS converter Android App! (betaald)", and "Download de GPS converter Android App! (gratis)".

Below the app buttons, the text reads: "converteer enkele GPS coördinaat of dubbele GPS coördinaten (latitude, longitude), alle notaties mogelijk! bv. 50.7545 of 50.7545, 6.0211 of N 50 45.270, E 6 1.266 of N 50 45 16.2, E 6 1 16".

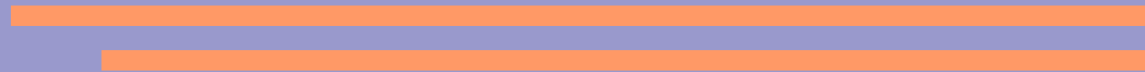
The input field is labeled "latitude, longitude" and contains the text "input: N51.60807 , E5.32122". To the right of the input field is the text "flexibele input!". A "Converteer" button is located below the input field.

The output section is titled "latitude, longitude of X, Y" and lists five results:

- resultaat: 51.60807, 5.32122 (graden (DD.dddddd° notatie))
- resultaat: N 51 36.484, E 5 19.273 (graden en minuten (DD°MM.mmm' notatie))
- resultaat: N 51 36 29.0, E 5 19 16.4 (graden, minuten en seconden (DD°MM'SS.s" notatie))
- resultaat: 150429, 402133 (RD coördinaten (Rijksdriehoeksmeting X,Y in meters))
- resultaat: 31U 660731 5720001 (UTM coördinaten)

App *Rijksdriehoek GPS*

- Er bestaat ook nog een app die direct RDS toont:
“Rijksdriehoek GPS”
- Voordeel toont WGS en RDS bieden tegelijk
- Nadelen
  - Kan de locatie niet naar klembord kopiëren
  - Toont geen accuratesse

Nauwkeurigheid van RDS

GPS satellieten geven momenteel hooguit 3 meter nauwkeurig

- Theoretisch kan het wel nauwkeuriger maar eigenaar van de satellieten (=defensie USA) heeft dit geblokkeerd

Nauwkeurigheid van WGS84

Noorderbreedte

1graad = 111km

Op de gehele wereld gelijk

0.1=11km

0.01=1100m

0.001=110m

0.0001=11m

0.00001=1m

1' = 1850m

1"=31m

Oosterlengte

1graad = 70km

Die 70 wordt steeds minder km als
je noordelijker gaat dan Boxtel

0.1 = 7km

0.01 = 700m

0.001 = 70m

0.0001 = 71m

0.00001 = 0,7m

1' = 1166m

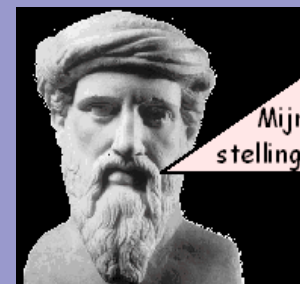
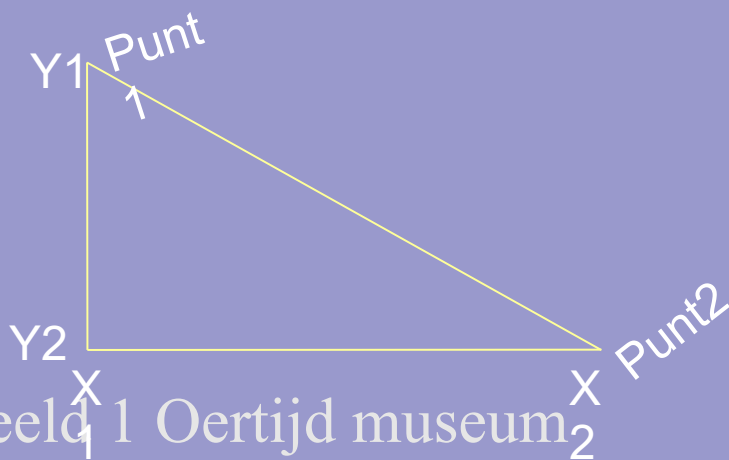
1" = 19m

Samengevat om tot op 1 meter nauwkeurig te noteren gebruik je 5 decimalen

Afstand tussen twee locaties berekenen RDS

Stelling van Pythagoras

$$\text{Afstand tussen punt1 en punt2} = \sqrt{((X1-X2)^2 + (Y1-Y2)^2)}$$

Voorbeeld
1 Oertijd museum
2 Kertkoren Amersfoort

X150429 Y402133

X155000 Y463000

-4571 -60867

Kwadraat van verschil

20894041 3704791609

Samen

3725685730

Wortel = afstand in meters

61038 =61km

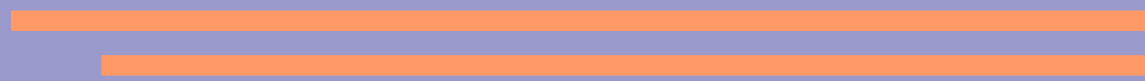

X en Y makkelijk uit elkaar te houden

- X altijd kleiner dan 289000
- Y altijd groter dan 300000

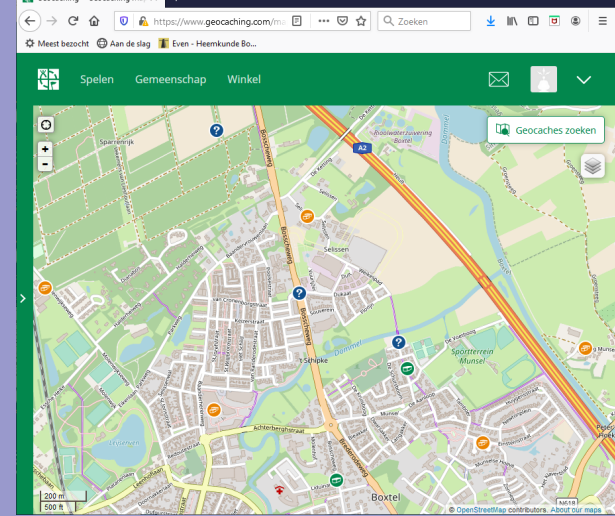
150429 402133

402133 150429

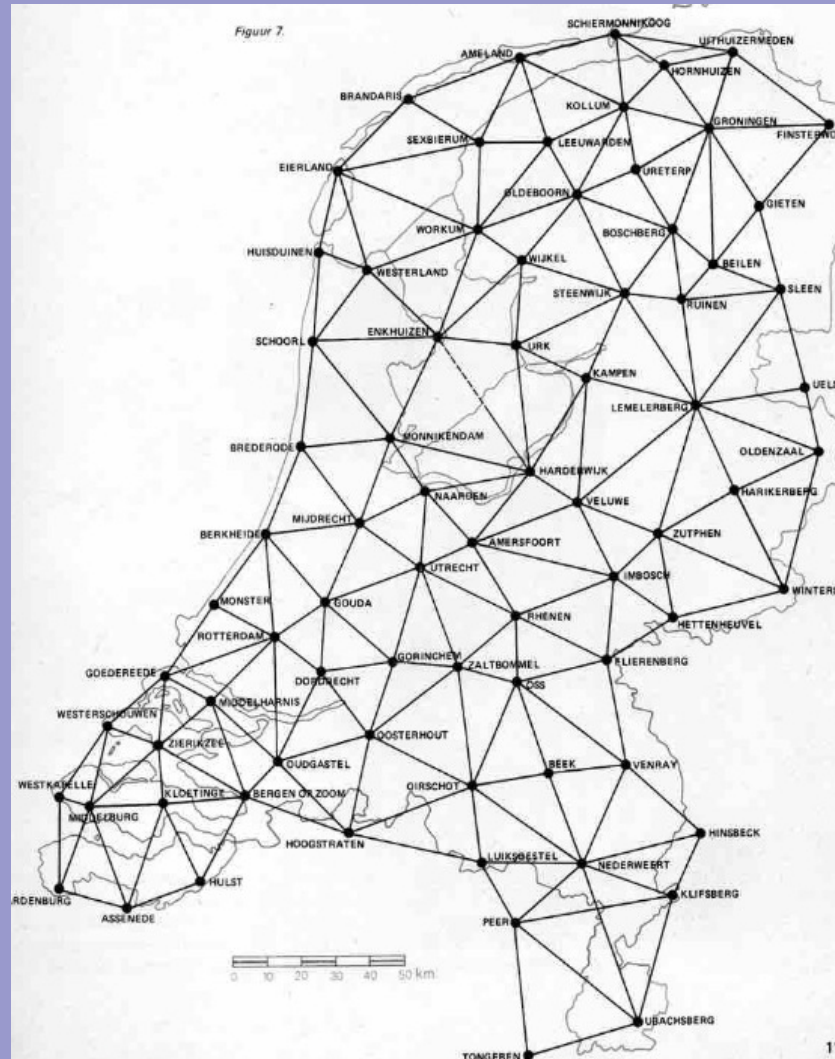
Andere toepassingen

- Naast vastleggen van een vondstlocatie
- Verstop plaats aan te duiden in een spel Geocaching
- Inventariseren van speciale planten of bomen
- Localiseren van gestolen fiets of dure auto
- Localiseren van je demente oma of ondeugende kind
- Puberende zeearend uit de Biesbosch krijgt een GPS-zendertje
- Doel om een drone naar toe te laten vliegen met medicijnen
- Doorgeven locatie van defect voertuig aan wegwacht
- Routepunten in een wandel- fiets- of speurtocht
- Wegwijzer naar een toeristische attractie
- Golfspelers helpen om afstand in te schatten
- Etc etc

Rijks Driehoeksmeting Stelsel

Landmeters gebruiken driehoekjes op het aardoppervlak om afstanden te meten en plaatsen (locaties) te bepalen.

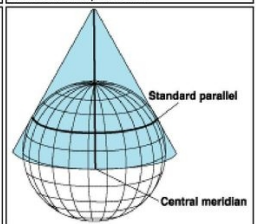

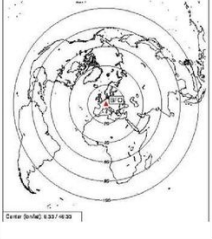

Nederlandse wiskundige
Gemma Frisius (1508-1555)

RDS is azimutale afbeelding van aardbol op plat vlak

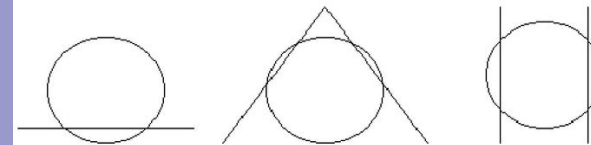
De RD projectie is hoek getrouw.
 En 122 km rondom Amersfoort is meter op de kaart ook exact een meter op de kaart.
 Boxtel ligt op 64km van Amersfoort
 Dus 0,05 mm afwijking per meter

AARD VAN HET PROJECTIEVLAK

	Azimuthaal	Kegel	cilinder
Wat	Alles wordt overgetekend op een plat vlak dat de aarde raakt. De vervormingen zijn het kleinst aan het raakpunt.	Alles wordt overgebracht op een kegelmantel die de aarde raakt. De vervormingen zijn het kleinst aan de standaardparallel.	De Globe wordt omhuld door een cilinder. Alles wordt overgebracht naar de cilindermantel
Principe			
Kaartbeeld			
Gradennet	Cirkelvormig	Waaivormig	Rechthoekig
Voorbeeld	Voorstelling polen in atlas.	Voorstelling continent in atlas.	Voorstelling wereld in atlas.

LIGGING VAN HET PROJECTIEVLAK

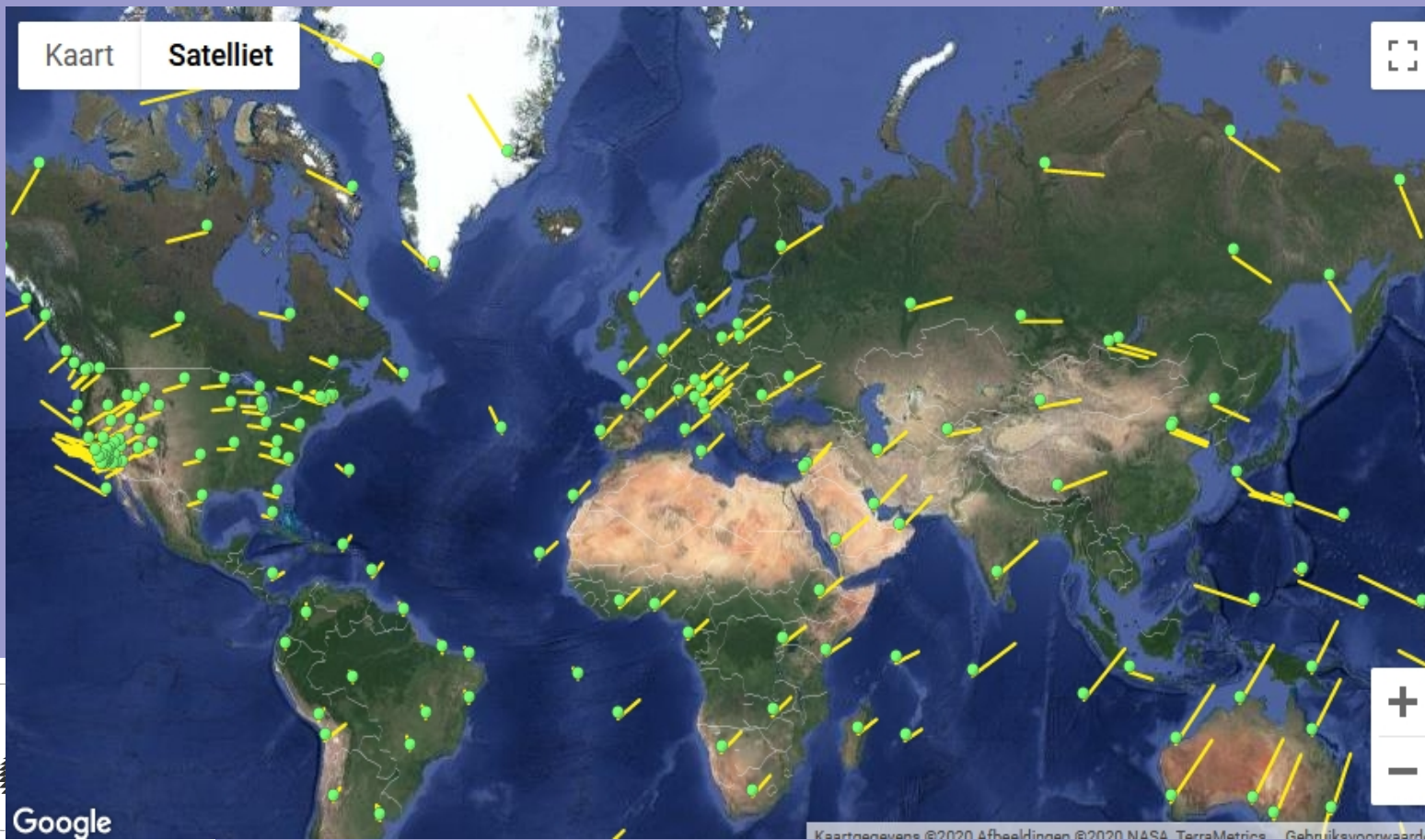
Het projectievlak kan de globe raken of snijden

Hierboven zie je een snijden projectievlak, het voordeel hiervan is dat de zone waarbinnen de vervormingen beperkt zijn groter wordt. De zone met grote getrouwheid ligt steeds in de buurt van de standaardparallel.

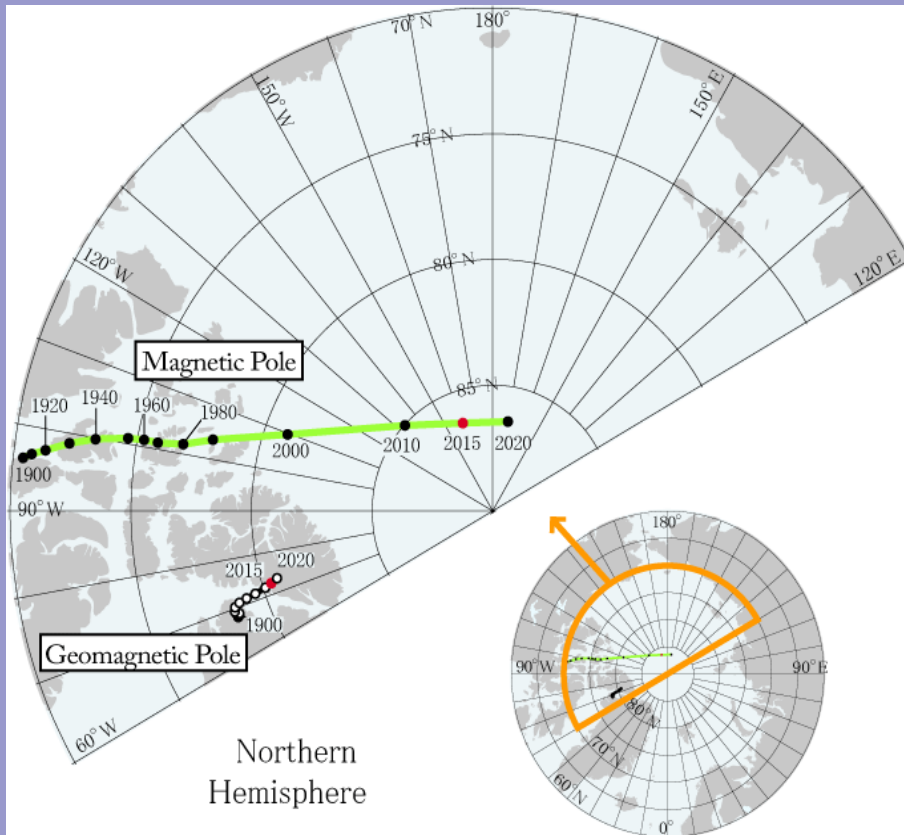
Continetale verschuiving

- Boxtel drijft elk jaar 2,5cm mee met het europese continent
- Een bepaalde boom blijft qua RDS op zelfde plaats
- De boom verschuift in WGS84 elk jaar 2,5cm naar noordoosten.

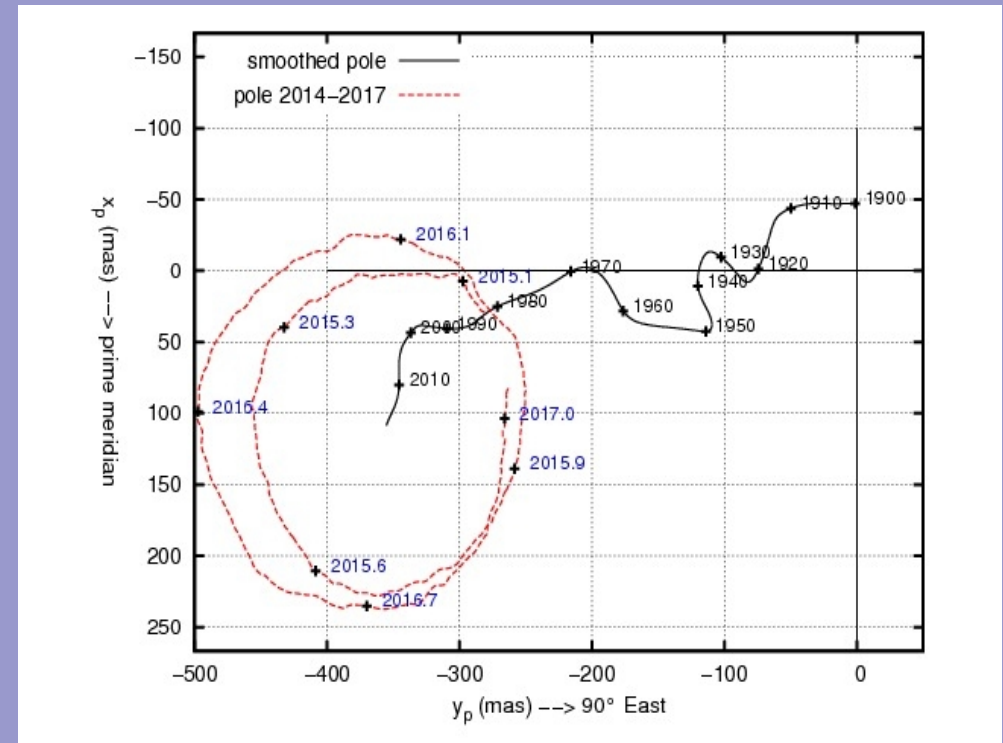

Noorden verschuift ook

RDS en WGS84 negeren magnetische noorden
 Gebruikten wel ooit de rotatie-as van de aarde
 Maar schuiven sinds 1926 resp. 1984 niet mee
 met veranderingen van rotatie-as.

Magnetische noordpool
 100 km breed

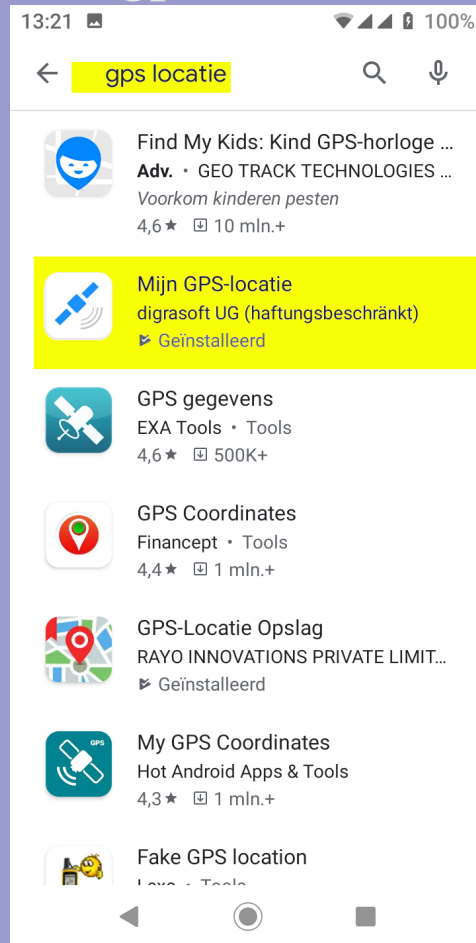

Rotatie-as (plaatje 20 meter breed)

Apps installeren

- Playstore om aps te zoeken
- Zoekwoord “gps locatie”

“Spreadsheets”

